

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 189/2020-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Borsosová & JUDr. Ing. Vajliková, s. r. o., Ul. biskupa Király 6, Komárno, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Natália Borsosová, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno, odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-583/2-VYS-KN-2018 z 31. decembra 2018, uznesením Okresnej prokuratúry Komárno č. k. 1 Pn 569/18/4401-10 z 12. marca 2019, ako aj upovedomeniami Krajskej prokuratúry v Nitre č. k. 1 Kn 222/19/4400-5 z 3. júna 2019 a č. k. 1 Kn 222/19/4400-9 z 2. júla 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. augusta 2019 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru Komárno (ďalej len „okresné riaditeľstvo“), odboru kriminálnej polície ČVS: ORP-583/2-VYS-KN-2018 z 31. decembra 2018 (ďalej len „uznesenie vyšetrovateľa“), uznesením Okresnej prokuratúry Komárno (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 569/18/4401-10 z 12. marca 2019 (ďalej len „uznesenie okresnej prokuratúry“), ako aj upovedomeniami Krajskej prokuratúry v Nitre (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k.1Kn 222/19/4400-5 z 3. júna 2019 a č. k. 1 Kn 222/19/4400-9 z 2. júla 2019 (ďalej spolu len „upovedomenia krajskej prokuratúry“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 14. augusta 2019 v znení dodatku č. 1 (ďalej len „rozvrh práce“) náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov 17. októbra 2019 pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi a v zmysle čl. II bodu 3 písm. a) rozvrhu práce prerokovaná v prvom senáte ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že okresné riaditeľstvo uznesením vyšetrovateľa odmietlo trestné oznámenie, ktoré podal sťažovateľ ako poškodený proti [REDAKOVANÉ] (ďalej len „podozrivá“) pre podozrenie zo zločinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona. Skutkový základ svojho trestného oznámenia sťažovateľ odôvodnil tým, že podozrivá,

ktorá má právnické vzdelanie a je jeho priama príbuzná (sesternica, dcéra otcovho brata), ho pripravila celkom o sumu 60 212 € € tak, že ho opakovane vyhľadala a veľmi ho presviedčala, aby jej požičal peniaze na rozbehnutie jej súkromného podnikania. Sťažovateľ má 70 rokov a v oblasti práva je úplným laikom, preto jej bezhranične dôveroval a uzavrel s ňou postupne niekoľko zmlúv o pôžičke (1. januára 2011, 2. januára 2013 a 2. januára 2014), ktoré mali zabezpečovať finančné prostriedky poskytnuté sťažovateľom podozrivej, ktoré boli v postupne uzatváraných zmluvách navyšované o dlžné dohodnuté úroky z omeškania.

3.1 Uznesenie vyšetrovateľa o odmietnutí sťažovateľom podaného trestného oznámenia bolo odôvodnené tým, že v danom prípade neboli naplnené znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo priestupku, pričom k takémuto záveru vyšetrovateľ podľa sťažovateľa dospel výlučne a len na základe výpovede podozrivej, v ktorej uviedla, že mu pôžičku vo výške 52 013 € poskytnutú na základe zmluvy o pôžičke z 1. januára 2011 vrátila a zmluvou o pôžičke z 2. januára 2014 jej sťažovateľ požičal ďalších 60 212 € s 5% úrokom. Uvedené tvrdenie podozrivej nebolo pravdivé, pretože žiadnu sumu 52 013 € mu nevrátila. Vyšetrovateľ podľa sťažovateľa nevykonal v predmetnej veci žiadne dokazovanie na preukázanie tvrdenia podozrivej o vrátení finančných prostriedkov sťažovateľovi, v dôsledku čoho nedostatočne zistil skutkový stav predmetnej veci v rozpore s požiadavkou podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku.

3.2 Platobným rozkazom Okresného súdu Komárno zo 17. apríla 2015 bola podozrivá zaviazaná vrátiť sťažovateľovi dlh, avšak exekučné konanie na vymoženie uvedenej pohľadávky bolo bezúspešné. Podľa sťažovateľa podozrivá už pri uzatváraní zmluvy o pôžičke z 2. januára 2013 vedela, že mu dlžné finančné prostriedky nevráti, pretože následne po jej uzavretí previedla všetky nehnuteľnosti v jej vlastníctve darovacími zmluvami na svoju dcéru [REDACTED] [REDACTED] s úmyslom vyhnúť sa vráteniu dlhu.

3.3 Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola uznesením okresnej prokuratúry zamietnutá, čím podľa neho okresná prokuratúra hrubo porušila základné zásady trestného procesu, pretože sa v rámci dokazovania uspokojila len s krivou výpoveďou podozrivej bez vykonania dôkazov v záujme overenia tohto tvrdenia, v dôsledku čoho nedošlo k preukázaniu protiprávneho konania podozrivej.

3.4 Sťažovateľ podaním z 2. apríla 2019 požiadal krajskú prokuratúru o preskúmanie zákonnosti uznesenia okresnej prokuratúry. Krajská prokuratúra ho následne listom z 3. júna 2019 upovedomila, že v postupe vyšetrovateľa ani v postupe okresnej prokuratúry nezistila žiadne pochybenie ani porušenie zákona, preto jeho žiadosť nepovažuje za dôvodnú a ako takú ju odkladá. Podaním z 11. júna 2019 sťažovateľ požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) o preskúmanie zákonnosti postupu krajskej prokuratúry, ktorá ho následne odstúpila z dôvodu príslušnosti krajskej prokuratúre. Krajská prokuratúra sťažovateľa upovedomením z 2. júla 2019 s odvolaním sa na v tom čase platné príkazy generálneho prokurátora týkajúce sa postupu prokurátorov pri vybavovaní žiadostí o preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní vyrozumela, že na jeho podanie nie je možné prihliadať, a ako také ďalej vybavované nebude.

3.5 Konanie podozrivej mali podľa sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní posúdiť buď ako zločin poškodzovania veriteľa alebo ako trestný čin podvodu podľa § 221 ods. 1 a 4 Trestného zákona. Podvodnému konaniu podozrivej podľa jeho názoru nasvedčuje aj tá skutočnosť, že v roku 2014, t. j. v roku, keď s ňou uzavrel druhú zmluvu o pôžičke, zrušila svoju spoločnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], bez likvidácie, a to jej zlúčením s obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], sídlom [REDAKOVANÉ].

3.6 Podľa sťažovateľa orgány činné v trestnom konaní (vyšetrovateľ, okresná prokuratúra a krajská prokuratúra) ho nezákonným postupom v jeho veci pripravili o jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že zanedbali svoje povinnosti a porušili základné zásady trestného konania, t. j. nepostupovali v súlade so zákonom, keď nevykonali dokazovanie potrebné na riadne zistenie skutkového stavu veci a uspokojili sa len s krivou výpoveďou podozrivej.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby v predmetnej veci svojím nálezom rozhodol, že jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 dohovoru uznesením vyšetrovateľa, uznesením okresnej prokuratúry, ako aj upovedomeniami krajskej prokuratúry

boli porušené, zrušil uznesenie vyšetrovateľa a uznesenie okresnej prokuratúry a vrátil vec na ďalšie konanie vyšetrovateľovi.

II.

Relevantná právna úprava

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

7. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené

zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

10. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenie sťažovateľovho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením vyšetrovateľa, uznesením okresnej prokuratúry a upovedomeniami krajskej prokuratúry. K porušeniu označených práv sťažovateľa malo dôjsť v dôsledku toho, že orgány činné v trestnom konaní zanedbali svoje povinnosti a porušili základné zásady trestného konania, t. j. nepostupovali v súlade so zákonom, keď nevykonali dokazovanie potrebné na riadne zistenie skutkového stavu vecí v rozpore s § 2 ods. 10 Trestného poriadku a uspokojili sa len s krivou výpoveďou podozrivej.

III.1 K namietanému porušeniu označených práv uznesením vyšetrovateľa

11. Ústavný súd vo vzťahu k tejto časti ústavnej sťažnosti v súlade so svojou ustálenou judikatúrou zdôrazňuje, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Podstata a účel princípu subsidiarity vychádza z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodit' ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí

požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04, II. ÚS 734/2017).

11.1 Ako z ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľ vo vzťahu k uzneseniu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva podal sťažnosť, o ktorej následne rozhodla okresná prokuratúra. Vychádzajúc z uvedeného, bolo preto potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

III.2 K namietanému porušeniu označených práv postupom okresnej prokuratúry

12. Ešte pred posúdením námietok sťažovateľa ústavný súd považuje za žiaduce pripomenúť, že nie je súčasťou systému orgánov činných v trestnom konaní, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Cieľom uplatňovania tejto právomoci ústavného súdu nie je primárne preskúmavanie a posudzovanie právnych názorov orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch ochrany práv a slobôd (vrátane základných práv a slobôd) fyzických osôb a právnických osôb, ku ktorým dospeli pri výklade a uplatňovaní zákonov v súvislosti s rozhodovaním vo veci samej, ani preskúmavanie, či v konaní pred týmito orgánmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu tieto orgány vyvodili. Úloha ústavného súdu sa sústreďuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o ochrane práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (m. m. III. ÚS 38/05).

12.1 Vo vzťahu k námietkam sťažovateľa smerujúcim proti napadnutému uzneseniu okresnej prokuratúry ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou tiež konštatuje, že súčasťou základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj jemu zodpovedajúca povinnosť orgánov činných v trestnom konaní zákonom ustanoveným spôsobom sa zaoberať podaním, v ktorom dotknutá osoba oznamuje skutočnosti podľa nej nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o vybavení takého oznámenia dotknutú osobu riadne vyrozumieť. Súčasťou tohto práva však nie je právo, aby orgány činné v trestnom konaní podaniu oznamovateľa vyhovel v tom zmysle, že rozhodnú podľa jeho predstáv (m. m. napr. I. ÚS 40/01, II. ÚS 168/03, III. ÚS 133/06, IV. ÚS 180/09). Ústavný súd opakovane judikuje, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči konkrétne označenej osobe (označeným osobám) na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi ústavou garantované základné práva alebo slobody ustanovených v druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno z niektorého z ústavou garantovaných základných práv alebo slobôd odvodiť (napr. II. ÚS 42/00, II. ÚS 28/06).

12.2 Ústavný súd v tejto súvislosti tiež poznamenáva, že jedným z charakteristických znakov moderného právneho štátu je aj skutočnosť, že vymedzenie trestného činu, stíhanie páchatel'a a jeho potrestanie je vecou vzťahu medzi štátom a páchatel'om trestného činu. Štát prostredníctvom svojich orgánov rozhoduje podľa pravidiel trestného konania o tom, či bol trestný čin spáchaný a kto ho spáchal. Účelom tohto procesu je prioritne osvedčenie tohto vzťahu medzi páchatel'om a štátom a ochrana celospoločenských hodnôt, a nie bezprostredná ochrana individuálnych subjektívnych práv oznamovateľa trestného činu, resp. poškodeného (m. m. I. ÚS 68/2012). Na účely ochrany individuálnych subjektívnych práv ustanovuje právny poriadok Slovenskej republiky osobitné právne inštitúty „netrestnej povahy“, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv.

13. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom uznesenia okresnej prokuratúry, ktorým okresná prokuratúra podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietla sťažnosť sťažovateľa ako poškodeného proti uzneseniu vyšetrovateľa ako nedôvodnú.

13.1 Z obsahu uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd zistil, že táto po definovaní predmetu konania, citácii skutkovej podstaty prečinu poškodzovania veriteľa podľa § 239 ods. 1 písm. a) a ods. 4 Trestného zákona a špecifikácii skutkového základu trestného oznámenia poukázala na to, že podozrivá prostredníctvom darovacích zmlúv uzavretých 22. mája 2013 a 25. júna 2013 previedla svoj nehnuteľný majetok na dcéru v priebehu roku 2013, t. j. v čase trvania jej nesplateného záväzku zo zmluvy o pôžičke z 2. januára 2013 uzavretej so sťažovateľom. Sťažovateľ s ňou napriek tomu 2. januára 2014 opäť pristúpil k uzatvoreniu novej zmluvy o pôžičke. V odôvodnení svojho uznesenia okresná prokuratúra uviedla, že správanie sa sťažovateľa, v dôsledku ktorého uzavrel s podozrivou 2. januára 2014 zmluvu o pôžičke, bolo podľa nej „*potrebné vykladať ako jeho odobrenie zmenšenia majetku jeho dlhoročnej zmluvnej partnerky*“, pretože mal pri uzatváraní tejto zmluvy možnosť výberu z viacerých inštitútov civilného práva na zabezpečenie svojej neuspokojenej pohľadávky, ako aj jej vymoženie (napr. uznanie dlhu, ručenie, zabezpečovací prevod vlastníckeho alebo iného práva, záložné právo, žaloba o zaplatenie a následný návrh na vykonanie exekúcie a pod.), no on si zvolil zrušenie doterajšieho záväzkového vzťahu a jeho nahradenie novým, hoci v čase uzavretia tejto zmluvy už bol prevod nehnuteľností podozrivou na jej dcéru právoplatne povolený aj zverejnený na internete. Z uvedeného okresná prokuratúra vyvodila, že „*v prípade, ak poškodený dbal o vymožitelnosť svojej pohľadávky natoľko, že vlastníctvo týchto nehnuteľností jeho dlžníčkou (podozrivou pozn.) považoval za rozhodujúce a podstatné, mal možnosť si toto vlastníctvo ešte pred podpisom zmluvy overiť a zmluvu prípadne neuzavrieť. Keďže poškodený tak nepostupoval, logicky a právne bolo možné vyvodiť iba jeho záujem zotrvať v predmetnom zmluvnom zväzku s [REDAKOVANÉ], a to aj napriek jej zníženej solventnosti.*“. Podľa okresnej prokuratúry na tejto skutočnosti nič nemení ani skutočnosť, kedy sa sťažovateľ o predmetnom prevode nehnuteľností dozvedel, pretože právne je možné vychádzať jedine z premisy, že „*každý nositeľ subjektívnych práv je predovšetkým sám povinný dbať o svoje práva. V tomto ohľade trestné právo nemôže slúžiť ako prostriedok nahrádzajúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí na individuálnej aktivite jednotlivca, aby strážil svoje práva (vigilantibus iuris)*...“. Okresná prokuratúra následne poukázala na závery nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 402/08 z 1. apríla 2009

podporujúce jeho argumentáciu a v závere pre úplnosť poukázala na to, že v danom prípade je trestné stíhanie neprípustné s poukázaním na § 9 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku z dôvodu uplynutia jeho premlčania, a z uvedeného dôvodu mohla byť predmetná vec skončená odložením podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

14. Sťažovateľ namietal, že okresná prokuratúra nepostupovala v súlade s Trestným poriadkom, keď neoverila tvrdenie podozrivej uvedené v jej výpovedi, podľa ktorej mu finančné prostriedky poskytnuté na základe predchádzajúcej zmluvy o pôžičke vrátila a až následne s ním uzavrela novú zmluvu o pôžičke z 2. januára 2014, pričom preukázanie tejto skutočnosti považuje sťažovateľ za podstatné pre posúdenie konania podozrivej v tejto veci.

14.1 Ústavný súd poukazuje na to, že z obsahu uznesenia okresnej prokuratúry je zjavné, že táto svoje závery vo veci samej neopiera o výpoveď podozrivej, resp. o jej tvrdenie o vrátení dlhu, ale o v konaní preukázané správanie sa sťažovateľa vo vzťahu k podozrivej, spočívajúce v tom, že po uskutočnení prevodu nehnuteľností vo vlastníctve podozrivej na jej dcéru v rámci ochrany svojich subjektívnych práv mal sťažovateľ oprávnenie na využitie zabezpečovacích prostriedkov poskytnutých mu inštitútmi občianskeho práva a postupoval opačne zotrvaním v súkromnoprávnom vzťahu s podozrivou tým, že s ňou uzatvoril novú zmluvu o pôžičke. S poukazom na uvedené skutočnosti sa okresná prokuratúra stotožnila so záverom vyšetrovateľa, ktorý následne s poukazom na princíp *ultima ratio* v predmetnej veci uzavrel, že v danej veci k spáchaniu trestného činu nedošlo a nad rámec uvedeného poukázal na ďalší dôvod, pre ktorý mohol vyšetrovateľ predmetnú vec podľa § 197 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odložiť, a to uplynutie premlčacej doby trestného stíhania v tejto veci.

14.2 S poukazom na odôvodnenia uznesenia okresnej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že podaným trestným oznámením sa orgány činné v trestnom konaní riadne zaoberali. Po preverení veci dospela okresná prokuratúra k záveru totožnému so záverom vyšetrovateľa, že neboli zistené skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že konaním podozrivej došlo k naplneniu znakov skutkovej podstaty niektorého z trestných činov definovaných v Trestnom zákone. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa a jej príloh konštatuje, že okresná prokuratúra sa v primeranom

rozsahu zaoberala sťažnosťou sťažovateľa a o tejto riadne rozhodla, postupujúc pritom v súlade s na vec sa vzťahujúcimi právnymi predpismi. Právny názor uzavretý v súlade s princípom subsidiarity trestnej represie, na ktorom je založené jej rozhodnutie v spojení s uznesením vyšetrovateľa okresného riaditeľstva, je podopretý v konaní preukázanými skutkovými zisteniami a podľa názoru ústavného súdu ho možno považovať z ústavného hľadiska za akceptovateľný. Vo vzťahu k sťažovateľovi ako oznamovateľovi trestného činu bol riadne splnený jeho zákonný nárok na to, aby sa jeho podaniami kompetentné orgány zaoberali a aby ich vybavili.

15. Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry ústavný súd poukazuje na to, že podmienkou pre možnosť domáhania sa aplikácie tohto článku dohovoru sťažovateľom ako poškodeným v trestnom konaní je existencia adhézneho konania v rámci trestného konania, a to takého, v ktorom je uplatňovaný občianskoprávny nárok, ktorý je podmienený trestným konaním [pozri rozhodnutie vo veci Duchoňová proti Českej republike z 2. 10. 2006, sťažnosť č. 29858/03]. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že k porušeniu práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresnej prokuratúry dôjsť nemohlo.

16. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

III.3 K namietanému porušeniu označených práv upovedomeniami krajskej prokuratúry

17. Ústavný súd sa napokon oboznámil aj s obsahom upovedomenia krajskej prokuratúry z 3. júna 2019, ktorým odpovedala na návrh sťažovateľa na preskúmanie zákonnosti uznesenia okresnej prokuratúry, v ktorom mu bolo oznámené, že v postupe okresnej prokuratúry ani vyšetrovateľa okresného riaditeľstva v predmetnej veci nezistil žiadne pochybenia ani porušenia zákona a spôsob ich rozhodnutia v tejto veci je podľa krajskej prokuratúry potrebné vzhľadom na zistené skutočnosti v rámci vykonaného vyšetrovania považovať za správny. Krajská prokuratúra taktiež konštatovala,

že nezistila žiadne skutočnosti odôvodňujúce prijatie prokurátorských opatrení zo strany nadriadeného prokurátora, a preto jeho sťažnosť nepovažoval za dôvodnú. V závere tohto upovedomenia bol sťažovateľ upozornený na skutočnosť, že jeho opakovaná žiadosť podaná v tej istej veci nebude vybavená.

17.1 Krajská prokuratúra v jej upovedomení z 2. júla 2019 odpovedala na ďalšiu sťažovateľovu žiadosť o preskúmanie zákonnosti postupu prokurátora krajskej prokuratúry odstúpenú jej z dôvodu príslušnosti generálnou prokuratúrou tak, že jeho žiadosť odporuje platnému § 31 ods. 5 zákona č. 153/2001 Zb. o prokuratúre v platnom znení, a preto na ňu nie je možné prihliadať.

18. Porušenie označených práv upovedomeniami krajskej prokuratúry sťažovateľ vo svojej sťažnosti osobitne neodôvodnil.

18.2 Po preskúmaní obsahu upovedomení krajskej prokuratúry ústavný súd konštatuje, že krajská prokuratúra sťažovateľovi jasne vysvetlila dôvody svojich záverov o zákonnosti postupu vyšetrovateľa okresného riaditeľstva a okresného prokurátora s poukazom na relevantné ustanovenia príslušných právnych predpisov. Vzhľadom na to ústavný súd kvalifikuje postup okresnej prokuratúry ako absolútne regulárny, zodpovedajúci vymedzenej právnej úprave, a teda súladný so sťažovateľom namietaným čl. 46 ods. 1 ústavy.

18.3 V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru upovedomeniami krajskej prokuratúry ústavný súd pripomína závery už uvedené v bode 15 tohto uznesenia o nemožnosti jeho aplikácie v tejto veci.

19. Ústavný súd vzhľadom na uvedené ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 1 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

III.4 Záver

20. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd o sťažnosti sťažovateľa pri jej predbežnom prejednaní podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

21. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľa v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu